

який може бути значно більшого розміру і для нього допускаються значні відхилення ширини ліній і прогалів, що робить можливим пряме друкування навіть на низькоякісному матеріалі. Гнучкість цього коду у відношенні довжини робить його більш придатним, ніж EAN з його жорстко фіксованими розмірами. CODE 39 - розповсюджений в основному у некомерційній сфері. Його використовують у випадку, коли потрібна різна довжина ліній коду, а також при використанні літерних символів.

Даний прийом поряд із значним полегшенням інвентаризації дозволить здійснювати також додатковий контроль за збереженням вищезазначених активів, оскільки система обліку з використанням штрихових кодів може виконувати ще й функції електронної системи захисту від крадіжок. Етикетка із зображенням штрихкоду може мати у своїй структурі тонкий прошарок, що складається із спеціальної речовини. При самовільній спробі пронести ТМЦ через встановлені на виході магнітоакустичні пристрої лунає сигнал тривоги.

Таким чином можна майже повністю комп'ютеризувати процес інвентаризації ТМЦ, на яких проставлені штрихкоди. Таке проведення інвентаризації вирішує одразу декілька проблемних питань, а саме: дотримання об'єктивності, точність результатів, термін проведення, зменшення обсягу трудових затрат. Однак ми вважаємо, що зняття фактичних залишків повинно проводитися комісією, щоб уникнути повторного сканування однієї одиниці товару з метою приховування недостачі або небажання сканувати ТМЦ, щоб не показати лишки. Недоліком проведення інвентаризації шляхом сканування штрихкодів є те, що сканер не може визначити повторно проскановану одну і ту ж одиницю запасів.

На нашу думку, з метою полегшення проведення інвентаризації також доцільним є запровадження штрихового кодування основних засобів другої, третьої та четвертої груп, а також усіх виробничих запасів.

Отже, автоматизована система, що використовується для проведення інвентаризації, ефективна тільки тоді, коли вона побудована в єдиному інформаційному просторі з бухгалтерською системою і системою складського обліку, або, принаймні, інтегрується з ними за даними. Крім того, у такій системі повинні підтримуватись розвинені розрахункові механізми, генератор звітних форм, єдині довідники і словники.

Ронська О. Г., стажист-дослідник,

Островська З. З. інженер.

Тернопільський національний економічний університет

КОНТРОЛІНГ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ЯКІСНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ.

У сучасній вітчизняній економічній літературі, контролінг вже тривалий час утримує статус модної концепції, яка є доцільною для впрова-

дження на українських підприємствах [4]. У країнах ЄС, Сполучених Штатах Америки та інших державах з розвинутою економікою контролінг або його елементи вже давно впроваджені майже на всіх підприємствах усіх форм власності. Але досліджень стану впровадження контролінгу на підприємствах України, на жаль, не існує. Безумовно, для відстеження тенденцій у різних галузях слід зробити подібні дослідження галузевими.

Вагомий внесок у розробку теоретичних і методичних засад контролінгу зробили вчені-економісти: Е.А. Ананьїна, О.І. Благодарний, Н.В. Васильєва, В.В. Верещагін, М.І. Гладкіх, М.С.Пушкар, С.Ф. Голов, С.В. Данилочкін, Н.Г. Данилочкіна, О.О. Дегтярьова, Э. Майер, Р. Манн, Л.С. Мартюшева, І.О. Мозіль, Л.В. Нападовська, Н.И. Оленєв, Н.Ю. Петрусевич, А.Г. Примак, В.В. Прохорова, М.С. Пушкар, В.В. Толкач, С.Г. Фалько, Х.Й. Фольмут, Д. Хан, Х. Хунгенберг, І.І. Циглик, Н.П. Шульга, та інші.

Під контролінгом слід розуміти управлінську технологію, що забезпечує досягнення місії та стратегічних цілей підприємства, охоплює усі напрями діяльності, бізнес-процеси та бізнес-об'єкти, дозволяє здійснювати ефективне управління суб'єктом підприємництва не тільки в реальному режимі часу, а й його майбутньою діяльністю, а також сприяє розвитку комунікацій на підприємстві завдяки створенню відповідної системи інформаційного забезпечення, сервісній підтримці реалізації усіх управлінських функцій, вивчення та розповсюдженню позитивного досвіду управління, дослідженню і синтезу передових теоретичних наукових напрацювань у сфері менеджменту, маркетингу, економіки, фінансів, аналізу, логістики, інвестицій, інновацій та інше; постійному моніторингу ключових показників діяльності підприємства; яка здатна до адаптування, саморозвитку та самовдосконалення, що забезпечується прямим підпорядкуванням служби контролінгу вищому менеджменту та незалежністю від керівників нижчих рівнів. В свою чергу, під контролінгом в управлінні торговельними мережами слід розуміти контролінг як сучасну управлінську технологію головна увага якої сконцентрована на ефективному інформаційному забезпеченні, принципах маркетинг-орієнтованого управління, специфічному наборі кількісних та якісних показників, особливому методичному інструментарію, застосуванні методологічного інструментарію дослідження та планування показників діяльності суміжних сфер економіки, забезпеченні самоокупності, гнучкості та самостійності усіх елементів торговельної мережі з акцентом на зовнішні та внутрішні логістичні системи, ефективність використання торговельних площ, а також на забезпеченні належного рівня фінансового стану.

Важливість дослідження проблем інформаційного забезпечення контролінгу в управлінні торговельними підприємствами полягає в тому, що

на сьогодні інформацію характеризують як важливий ресурс, який являє собою сукупність повідомлень, що відображують конкретний стан об'єкту або явища, події або господарської діяльності [1]. В.Л. Плескач, Ю.В. Рогушина та Н.П. Кустова ставлять інформацію в один рядок із такими важливими ресурсами суспільства як нафта, газ, корисні копалини. Деякі дослідники, вважають, що інформація в умовах ринку виступає як один з основних товарів. Білл Гейтс у книзі «Бізнес зі швидкістю думки», зазначав, чимало проблем у бізнесі є проблемами інформаційними, але майже ніхто не послуговується інформацією так, як вона на те заслуговує [2. с.17].

Сучасні умови функціонування підприємств в Україні зумовлюють особливу необхідність в обґрунтованості прийнятих управлінських рішень. Постійні кризові явища, політична та економічна нестабільність, висока залежність від економічних подій у світі суттєво впливають на ефективність діяльності будь-яких підприємств, та вимагають від керівників швидкого реагування на зміни та прийняття кваліфікованих, раціональних, оперативних та обґрунтованих рішень. В таких умовах питання створення ефективної системи контролю та управління інформаційними потоками на підприємстві набуває пріоритетного значення в загальній системі управління підприємством.

Сучасний етап розвитку суспільства дозволяє характеризувати його як інформаційне. Перехід суспільства до інформаційних технологій вводить в обіг інформаційні ресурси та підвищує вимоги до їх якості. Жодна сфера діяльності не може на сьогодні функціонувати не тільки без виробничих ресурсів та технологій але і без інформаційних [5]. Основним ресурсом, що споживається контролігом є інформація. Отже дослідження проблем інформаційного забезпечення є важливим науковим завданням. Ефективність реалізації функцій контролінгу в управлінні торговельними підприємствами залежить від якості інформаційного забезпечення, а також від того, на скільки оперативною та достовірною буде інформація, що надходить до служби контролінгу. Вирішення завдань оптимізації системи інформаційних потоків на підприємстві можна за допомогою інформаційного контролінгу.

Інформаційний контролінг – це напрямок контролінгу, який передбачає скоординовану дію планування, аналізу та контролю ефективності використання інформаційних ресурсів, рівня інформаційного забезпечення, ефективності впровадження та існування інформаційної системи на підприємстві.

Контролер, який виконує функції інформаційного контролінгу повинен:

- а) створювати інформаційну достатність, слідкувати за раціональною інформаційною насиченістю;

- б) забезпечувати безперерйну доставку інформації;
- в) створювати оптимальний алгоритм формування, руху інформації в документах, інформаційній базі даних, між окремими користувачами;
- г) забезпечувати ефективність використання інформаційних систем та технологій.

Таким чином, з метою задоволення інформаційних потреб контролерів торговельної мережі необхідно створити необхідне інформаційне забезпечення, яке можливо розглядати як систему та як процес. Як система, інформаційне забезпечення включає в себе такі елементи: підсистема збору інформації про стан зовнішнього середовища, підсистема збору інформації про стан внутрішнього середовища, підсистема інформаційних потоків та інформаційні технології. Як процес, інформаційне забезпечення передбачає реалізацію наступних етапів: встановлення інформаційних потреб контролерів, збирання, або отримання необхідної інформації від інших підрозділів, її обробка, передача інформації та її інтерпретація, зберігання інформації, аналіз інформації.

Ефективне функціонування інформаційного контролінгу на підприємстві можна забезпечити шляхом створення в загальній організаційній структурі підприємства єдиного центра управління інформацією, який має бути посередником між виробником та споживачем інформації. Єдиний центр управління інформацією має слідкувати за оптимальністю інформаційного забезпечення та ефективним впливом використаної інформації на загальний результат діяльності підприємства. Подальші дослідження слід направити на розробку методичних принципів оцінки якісних характеристик інформації.

Література:

1. Ананькина Е.А. Контроллинг как инструмент управления предприятием / Е.А. Ананькина, С.В. Данилочкина; Под. ред. Н.Г. Данилочкиной. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1998. – 279 с.
2. Гейтс Б. Бізнес зі швидкістю думки // Експрес.-26 березня, 2002. с.17.
3. Давидович І. Є. Контролінг : навч. посіб. / І. Є Давидович. – К. : Центр навч. л-ри, 2008. – 552 с.
4. Пушкар М.С. Контролінг: Монографія. – Тернопіль: Карт-бланш, 1997. – 146 с
5. Horvath & Partners Контроллинг в торговых компаниях, в страховых компаниях, в банках [Электронный ресурс]. – Электрон. текстовые данные
6. (126 976 байт). – Режим доступа : www.gaap.ru/biblio/.../039.asp